

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національного університету

«Чернігівська політехніка»

О.О.Новомлинець

25.05.2023 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів

дисертації Харченко Юлії Петрівни

на тему: «Інституціональне забезпечення територіальної організації господарства України в сучасних умовах», яку виконано у Національному університеті «Чернігівська політехніка» та подано на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

Рецензенти д.е.н., проф. Іванова Н.В., д.е.н., проф. Дерій Ж.В. та д.е.н., проф. Роговий А.В. розглянувши дисертацію Харченко Юлії Петрівни та наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, прийняли такий висновок щодо дисертаційної роботи на тему «Інституціональне забезпечення територіальної організації господарства України в сучасних умовах».

1. Актуальність теми дослідження.

В Україні в умовах війни з росією існує потреба в оновлення національної регіональної політики, яка б враховувала сучасний економічний стан регіонів країни, безпекову ситуацію та наявний потенціал територій до активізації розвитку господарських систем. Окупація територій, руйнування міст, військові дії та наслідки цих процесів для решти регіонів змінили сформовану до війни модель регіонального розвитку. Це відповідно вимагає і зміни підходів органів державної влади та місцевого самоврядування до формування умов для підтримки регіонів країни з урахуванням стану кожного з них. Відповідно це вимагає поглиблення наукових положень модернізації регіональної політики, розробки інституціонального забезпечення територіальної організації господарства, враховуючи виклики, які стоять перед країною сьогодні. Це і обумовлює актуальність теми дисертаційної роботи Харченко Ю.П.

2. Зв'язок роботи з державними чи галузевими науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота Харченко Ю.П. на тему: «Інституціональне забезпечення територіальної організації господарства України в сучасних умовах» виконана на кафедрі менеджменту та адміністрування Навчально-наукового інституту менеджменту, харчових технологій та торгівлі Національного університету «Чернігівська політехніка» за темами, у яких авторка брала участь як виконавець: «Стратегічне управління підприємствами в умовах післявоєнної відбудови» (номер державної реєстрації 0117U004542, 2022-2025 рр.), у межах якої авторкою поглиблено методологічні засади удосконалення інституціонального забезпечення для активізації підприємницької діяльності в регіонах України; «Механізми державного управління регіональним розвитком в умовах переформатування владних відносин» (номер державної реєстрації 0120U105292, 2020-2025 рр.), де дисертанткою запропоновано методологічний підхід до оцінки рівня розвитку продуктивних сил регіонів України в умовах децентралізації управління.

3. Особистий внесок здобувачки

Дисертація є одноосібно виконаною науковою працею, в якій розкрито авторський підхід до розроблення теоретичних, методологічних і прикладних засад вдосконалення інституціонального забезпечення територіальної організації господарства. Теоретичні узагальнення, прикладні розробки, висновки та рекомендації, що виносяться на захист, отримані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, використані лише ті ідеї та положення, які є результатом особистої роботи автора

4. Достовірність положень, висновків та рекомендацій, що сформульовані у дисертаційному дослідженні Харченко Юлії Петрівни сумнівів не викликають, що підтверджується значним обсягом опрацьованих нормативно-правових актів України з питань регіонального розвитку, чинних актів органів місцевого самоврядування, наукових праць провідних вітчизняних та зарубіжних науковців у сфері дослідження особливостей формування інституціоналізму в сучасних умовах, інформації Державної служби статистики України, публікацій міжнародних економічних організацій, інформаційних ресурсів мережі Інтернет та особистими спостереженнями і розрахунками здобувачки. Також достовірність висновків авторки забезпечена використанням у дослідженні загальнонаукових та спеціальних методів: аналізу і синтезу, порівняння, вимірювання, системного аналізу, аналітичного та статистичного, економіко-математичного моделювання, та графічної візуалізації.

5. Наукова новизна одержаних результатів.

Дисертаційне дослідження Харченко Ю.П. містить нові наукові результати, що підкріплені емпіричними розрахунками:

вперше:

- запропоновано методологічну концепцію реалізації дослідження інституціонального забезпечення територіальної організації господарства;
- обґрунтовано сутність та особливості відновлювально-реконструктивної парадигми модернізації економічних систем в післякризовий період, що дало дисертантці можливість описати інституціональний базис територіальної організації господарства, виокремити та розкрити зміст його базових закономірностей та принципів модернізації;
- розглянуто зміст інституціонального забезпечення територіальної організації господарства через використання системного підходу, що дало можливість розглянути таке забезпечення як систему;

удосконалено:

- методичний підхід до проведення емпіричного аналізу сучасного стану інклюзивного розвитку регіону, розроблено композитний індекс визначення рівня такого розвитку;
- систему принципи формування, функціонування та розвитку інституціонального базису територіальної організації господарства з подальшим розширенням їх сукупності новим принципом інклюзивності;
- основні підходи до розгляду сутності категорії «інклюдія», а саме: процесний підхід, системний підхід, соціальний підхід, психологічний підхід, що дозволило авторці надати власне визначення цієї категорії;
- запропоновано напрямки удосконалення роботи органів влади, які були розподілені у дві групи: для органів державної влади та для органів місцевого самоврядування;
- поглиблено теоретико-прикладні положення модернізації державної регіональної політики, що дозволило виокремити основні напрямки удосконалення державної стратегії регіонального розвитку;

набули подальшого розвитку:

- уточнено сутність дефініції «територіальна організація господарства»,
- обґрунтовано зміст дефініції «інституціональне забезпечення територіальної організації господарства», що дало можливість у подальшому розглянути сутність системи такого забезпечення;
- виокремлено та систематизовано перешкоди, які сьогодні стримують модернізацію інституціонального забезпечення територіальної організації господарства;
- конкретизовано основні вектори розвитку регіонів України через удосконалення інституціонального забезпечення територіальної організації господарства з урахуванням тенденцій її сучасного стану економіки.

6. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях, персональний внесок здобувачки.

Наукові результати дисертаційного дослідження опубліковані в наукових публікаціях загальним обсягом 47,8 друкованих аркушів, із яких особисто авторці належить 43,2 друкованих аркуші. Зокрема, за результатами дослідження опубліковано 37 наукових праць, з них: (з них: 3 – у зарубіжних наукових виданнях (Web of Science та Scopus); 20 – у наукових фахових

виданнях України; 12 тез доповідей та матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій)

7. Апробація результатів.

Положення проведеного дослідження, висновки та пропозиції авторки щодо розвитку інституціональних засад територіальної організації господарства України в сучасних умовах викладені з урахуванням можливостей їх практичної реалізації. Запропоновані методичні підходи та розроблені рекомендації знайшли відображення у практичній діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування і використовуються в методичному забезпеченні навчального процесу закладами вищої освіти.

Основні положення, висновки та рекомендації дослідження були використані в роботі: Директорату з питань розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою Міністерства розвитку громад та територій України, під час підготовки пропозицій щодо удосконалення законодавства з питань реформування місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою (довідка № 7/34,1/1928-23 від 20.02.2023); Чернігівської обласної ради в контексті адаптивності функціонування органів місцевого самоврядування області до сучасних умов (довідка № 01-05/109 від 10.02.2023); Департаменту економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації, при розробці Стратегії сталого розвитку Чернігівської області до 2027 року та будуть реалізовані в процесі її коригування з урахуванням необхідності повоєнної відбудови регіонального економічного простору. (довідка № 02.01-21/225 від 10.02.2023); Державної установи «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього Національної академії наук України» при розробці науково-дослідної теми «Трансформація моделі просторового розвитку України» (державний реєстраційний номер теми 0122U002055). У межах вказаного дослідження представлено авторську модель інституціонального забезпечення територіальної організації господарства України на основі сучасних змін інституціонального ядра (довідка № 1/61 від 20.02.2023).

Результати дослідження використані для навчально-методичного забезпечення дисциплін «Інституціональне забезпечення розвитком економіки», «Регіональна політика та місцеве самоврядування», «Розвиток продуктивних сил», «Менеджмент для місцевих органів публічної влади» Національного університету «Чернігівська політехніка» (довідка № 202/08-354/ВС від 17.02.2023).

8. Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності.

За результатами перевірки дисертаційної роботи Харченко Ю.П. на наявність ознак академічного плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism встановлено коректність посилань на першоджерела інформації для текстових запозичень, а також ілюстративного матеріалу. Не виявлено випадків навмисних спотворень, ознак фальсифікації даних. Отже, порушень академічної

добросовісності не виявлено.

9. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою подається до захисту.

Дисертація Харченко Ю.П. за темою, предметом, об'єктом дослідження та змістом визначених завдань, науковою новизною та практичними результатами, теоретико-практичною цінністю відповідає спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

У ході перевірки дисертаційної роботи не виявлено зауважень щодо суті самої роботи.

10. Список публікацій за темою докторської дисертації

Монографії

1. Харченко Ю. П. Інституціоналізація регіонального простору: теорія, методологія, практика : монографія. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 290 с. (16,9 д.а.)

Статті у зарубіжних наукових виданнях

2. Popelo O., Tulchynska S., Kharchenko Y., Dergaliuk B., Khanin S., Tkachenko T. Systemic Approach to Assessing Sustainable Development of the Regions. *Journal of Environmental Management and Tourism (Volume XII, Summer)*. 2021. Vol. 3(51). Pp. 742-753. DOI: [https://doi.org/10.14505//jemt.12.3\(51\).13](https://doi.org/10.14505//jemt.12.3(51).13) (1,3 д.а.). *Особистий внесок: запропоновано методичний підхід, який передбачає визначення стану та динаміки сталого розвитку регіонів шляхом визначення інтегрального індексу та його субіндексів (0,4 д.а.).*

3. Popelo O., Tulchynska S., Marhasova V., Garafonova O., Kharchenko Y. Public management of regional development in the conditions of the inclusive economy formation. *Journal of Management Information and Decision Sciences*. 2021. Vol. 24(S2). Pp. 1-8. <http://surl.li/msesh> (1,4 д.а.). *Особистий внесок: запропоновано визначити вплив державного управління регіональним розвитком на формування інклюзивної економіки за принципом Л. Понтрягіна (0,5 д.а.).*

4. Samiilenko H., Khudolei V., Kharchenko Yu., Povna S., Samoilovych A., Khanin S. Innovative development of regions in the era of digital economy: world experience and Ukrainian realities. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. 2021. Vol. 21(6). Pp. 61-70. DOI: http://paper.ijcsns.org/07_book/202106/20210610.pdf (0,9 д.а.). *Особистий внесок: запропоновано механізм визначення та реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності регіонів в контексті розвитку цифрової економіки (0,3 д.а.).*

Статті у наукових фахових виданнях:

5. Харченко Ю. П. Категоріальний аспект розвитку інституціоналізму. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 4(20). С. 80-87. <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/204263/203994> (0,9 д.а.).

6. Бутко М. П., Харченко Ю. П. Методологічне стратегізування регіонального розвитку в умовах модернізації інституціонального базису

української держави. *Регіональна економіка*. 2020. № 4(98). С. 13-23. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2020-4-2> (1,3 д.а.). *Особистий внесок визначено сутність концепту методологічного стратегізування регіонального розвитку в умовах модернізації інституціонального базису української держави, вказано на основні модернізаційні чинники (1 д.а.).*

7. Бутко М. П., Харченко Ю. П. Інституціональні засади модернізації продуктивних сил регіонів України в умовах децентралізації управління. *Економіка України*. 2020. № 8. С. 58-75. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.08.058> (1,7 д.а.). *Особистий внесок: проаналізовано механізм формування передумов для локалізації економічного простору, ефективного функціонування соціогуманітарної сфери та раціонального природокористування (0,85 д.а.)*

8. Харченко Ю. П. Аналіз інклюзивних інститутів розвитку регіону на прикладі Чернігівської області. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2021. Вип. 47. С. 60-65. DOI: <https://doi.org/10.32841/2413-2675/2021-47-7> (0,7 д.а.).

9. Харченко Ю. П. Генеза наукової думки щодо інституціоналізму та його імплементація у становлення регіоналізму в Україні. *Науковий вісник Полісся*. 2021. № 2(18). С. 57–64. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2019-2\(18\)-57-64](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2019-2(18)-57-64) (0,9 д.а.).

10. Харченко Ю. П. Концептуальні засади інклюзивності у сфері промислової діяльності в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 33. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-92> (0,7 д.а.).

11. Харченко Ю. П. Домогосподарства та їх роль в інституціоналізації регіонального простору на засадах інклюзії. *Економіка, управління та адміністрування*. 2021. № 2(96). С. 3–8. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2021-2\(96\)-3-8](https://doi.org/10.26642/ema-2021-2(96)-3-8) (0,7 д.а.).

12. Харченко Ю. П. Закономірності та екстрактивні максими модернізації інституціонального базису регіонального розвитку. *Економічний простір*. 2021. № 167. С. 98-102. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/167-18> (0,6 д.а.).

13. Харченко Ю. Сучасний стан рівня соціальної стратифікації як компоненти забезпечення продуктивних сил регіонів України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 3(27). С. 158-164. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3\(27\)-158-164](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2021-3(27)-158-164) (0,8 д.а.).

14. Харченко Ю. Територіальна організація господарства та її інституціональне забезпечення в сучасних умовах. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 5, Том 2. С. 304-308. DOI: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=18543> (1,2 д.а.).

15. Харченко Ю. П. Екологічна безпека, як детермінанта інклюзивного регіонального розвитку. *Науковий вісник Полісся*. 2022. № 1(22). С. 79–87. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1\(22\)-79-87](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1(22)-79-87) (1,0 д.а.).

16. Харченко Ю. П. Аналіз впливу тіньової економіки на параметри інклюзивного розвитку регіону. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 2(30). С. 93-100. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-2\(30\)-93-100](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-2(30)-93-100) (0,9 д.а.).

17. Харченко Ю. Інституціональне забезпечення становлення знаннєвої економіки в Україні. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 4(32). С. 41-55. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4\(32\)-65-78](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-4(32)-65-78) (1,7 д.а.).

18. Бутко М. П., Харченко Ю. П., Рассказов О. І. Європейський досвід інституціоналізації агропромислового комплексу у контакті з процесами розвитку сільських територій. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2022. Т. 6(158). С. 14-19. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2022-6-2> (1,5 д.а.). *Особистий внесок: запропоновано упровадження інституційних змін шляхом трансформування нормативно-правового поля, використання інструментів підтримки на державному та регіональному рівнях, створення відкритої та доступної інформаційної сфери та формування інститутів сприяння розвитку (0,9 д.а.).*

19. Харченко Ю. Аспекти територіальної організації господарства та інституціональне забезпечення в сучасних умовах. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 2. Т. 2. С. 292-296. URL: <http://surl.li/nzsgx> (1,9 д.а.).

20. Харченко Ю. П. Пріоритетні напрями інституціонального забезпечення регіонального розвитку в умовах війни. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 1(103). С. 22–25. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-22-25](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-22-25) (0,5 д.а.).

21. Kharchenko Yu. Challenges of the Russian-Ukrainian War for Regional Development Strategy. *Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*. 2023. № 7. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-05-02> (0,6 д.а.).

22. Харченко Ю., Тимофєєва Н. Інституціональне забезпечення розвитку знаннєвої економіки, як передумова ефективної територіальної організації господарства України. *Науковий вісник Полісся*. 2023. № 1 (26). С. 70–85. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2023-1\(26\)-70-85](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2023-1(26)-70-85) (1,7 д.а.). *Особистий внесок: окреслено вплив економіки знань на суспільний розвиток, запропоновано відновлювальну-реконструктивну модель модернізації діючих підприємств та структурних перетворень у складі регіональної економіки з одночасним інтегруванням її в глобальне конкурентне середовище (1 д.а.).*

23. Харченко Ю. П. Методологічна конструкція імплементації фінансової децентралізації у практику модернізації процесів регіонального розвитку. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2023. Вип. 1(159). С. 12-16. URL: https://ird.gov.ua/sep/doi/sep2023.01.012_u (1,3 д.а.).

24. Бутко М., Харченко Ю., Колоша В., Рассказов О. Інституціональні засади посилення впливу агропромислових підприємств на комплексний розвиток сільських територій. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 1(33). С. 85–97. URL: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1\(33\)-85-97](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1(33)-85-97) (1,5 д.а.). *Особистий внесок: визначено основні максими реалізації удосконаленої інституціональної сфери розвитку нових виробничо-територіальних формувань (0,9 д.а.).*

25. Харченко Ю. Інституціональні передумови капіталізації людського потенціалу. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 3(35). С. 39-49. URL: [https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.08.058_\(1,7 д.а.\)](https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.08.058_(1,7 д.а.)).

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

26. Харченко Ю. П. Регіональна політика в країнах Європейського Союзу та досвід для України. *Юність науки – 2020: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства*: збірник тез доповідей X Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 23-24 квітня 2020 р.). Чернігів : ЧНТУ, 2020. С. 288-289. (0,2 д.а.).

27. Харченко Ю. П. Інституціоналізм як каталізатор модернізації продуктивних сил регіонів України в умовах децентралізації владних повноважень). *Економіка в контексті глобальних змін суспільства*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 18 липня 2020 р.). Дніпро : НО «Перспектива», 2020. С. 113-117. (0,3 д.а.).

28. Харченко Ю. П. Інституціональні основи модернізації продуктивних сил регіонів. *Економіка сьогодення: актуальні питання та інноваційні аспекти*: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 25 липня 2020 року). Запоріжжя : ГО «СІЕУ», 2020. С. 33-36. (0,2 д.а.).

29. Харченко Ю. П. Характеристика принципів інституціонального забезпечення територіальної організації господарства України. *Сучасні наукові погляди на модернізацію і суспільний розвиток економічної системи*: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції студентів аспірантів та молодих учених (м. Київ, 28 листопада 2020 р.). Київ : Аналітичний центр «Нова економіка», 2020. С. 81-85. (0,2 д.а.).

30. Харченко Ю. П. Аналіз критеріїв проведення структурного дослідження інституціонального забезпечення територіальної організації господарства України. *Інноваційний розвиток інформаційного суспільства: економіко-управлінські, правові та соціокультурні аспекти*: IX Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених (м. Чернігів, 22 грудня 2020 р.) Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2020. С. 75-78. (0,3 д.а.).

31. Харченко Ю. П. Аналіз закономірностей модернізації регіонального розвитку. *Юність науки – 2021: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства*: зб. тез XI Міжнарод. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 25-26 березня 2021 р.): у 2-х ч. Ч. 1. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С. 421-423. (0,2 д.а.).

32. Харченко Ю. П. Роль соціальної стратифікації в інклюзивному розвитку регіонів. *Економіка, менеджмент та фінанси: національні особливості та тенденції розвитку*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 2 жовтня 2021 р.). Київ : ГО «Київський економічний науковий центр», 2021. С. 56-61. (0,3 д.а.).

33. Харченко Ю. П. Пріоритетні маркери відновлення регіонального розвитку України. *Modern research in world science. Proceedings of the 9th*

International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Lviv, 28-30.11 2022. Pp. 1725-1729. (0,4 д.а.).

34. Харченко Ю. П. Основні напрями оптимізації територіальної організації господарства України в умовах воєнних дій. *Progressive research in the modern world. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference.* BoScience Publisher. Boston, USA, 1-3.12.2022. Pp. 759-761. (0,4 д.а.).

35. Харченко Ю. П. Аналіз соціальної стратифікації для забезпечення продуктивних сил регіонів України. *Юність науки – 2022: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 15-16 травня 2022 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022. С. 187-189. (0,2 д.а.).

36. Харченко Ю. П. Безпекові виклики для регіонального розвитку. *Сучасна парадигма публічного управління* : збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції (10-12 листопада 2022 р.). Львів, 2022. С. 609-612. (0,4 д.а.).

37. Бутко М. П., Трейтяк О. В., Харченко Ю. П., Агафошина М. П. Методологічна конструкція імплементації фінансової децентралізації у практику модернізації процесів регіонального менеджменту. *Сучасна парадигма публічного управління* : збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції (10-12 листопада 2022 р.). Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. С. 579-585. (0,4 д.а.) *Особистий внесок: запропоновано інституціональні засади впровадження фінансiалiзацiї в модернiзацiю продуктивних сил рiгiону* (0,2 д.а.).

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертаційна робота Харченко Ю.П. на тему «Інституціональне забезпечення територіальної організації господарства України в сучасних умовах» є завершеною науковою працею, яка містить нові науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати щодо теоретико-методологічних засад інституціонального забезпечення територіальної організації господарства України., враховує передумови регіонального розвитку та сучасні виклики, пов'язані з децентралізаційними змінами та повномасштабними військовими діями росії в Україні. Робота характеризується єдністю змісту, послідовністю викладу матеріалу, відповідає принципам академічної доброчесності і свідчить про особистий внесок здобувачки в науку.

2. У 37 наукових працях повною мірою викладено зміст дисертації, з них: 1 монографія; 24 статті в наукових виданнях (з них: 3 – у зарубіжних наукових виданнях (Web of Science та Scopus); 20 – у наукових фахових виданнях України; 12 тез доповідей та матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій). Загальний обсяг наукових праць становить 47,8 д.а., з яких 42,2 д.а. належить особисто авторці.

3. Дисертація Харченко Ю.П. на тему «Інституціональне забезпечення територіальної організації господарства України в сучасних умовах» відповідає вимогам пп. 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора

наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17 листопада 2021 р.

4. З урахуванням значення виконаної роботи та актуальності проведених досліджень дисертаційна робота Харченко Юлії Петрівни на тему «Інституціональне забезпечення територіальної організації господарства України в сучасних умовах» рекомендується до представлення на розгляд у спеціалізовану вчену Д 79.051.04 Національного університету «Чернігівська політехніка» на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

Рецензенти:

Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки,
обліку і оподаткування
Національного університету
«Чернігівська політехніка»

Ж. В. Дерій

Доктор економічних наук, професор
завідувач кафедри підприємництва і торгівлі
Національного університету
«Чернігівська політехніка»

Н.В. Іванова

Доктор економічних наук, професор
Професор кафедри туризму
Національного університету
«Чернігівська політехніка»

А.В. Роговий

Дієсч Ж. В. Дерій, Н. В. Іванова
засвідчую А. В. Рогового
Іван. Харченко
відділу кадрів М. М. Вукошова
» _____ 20__ р.